

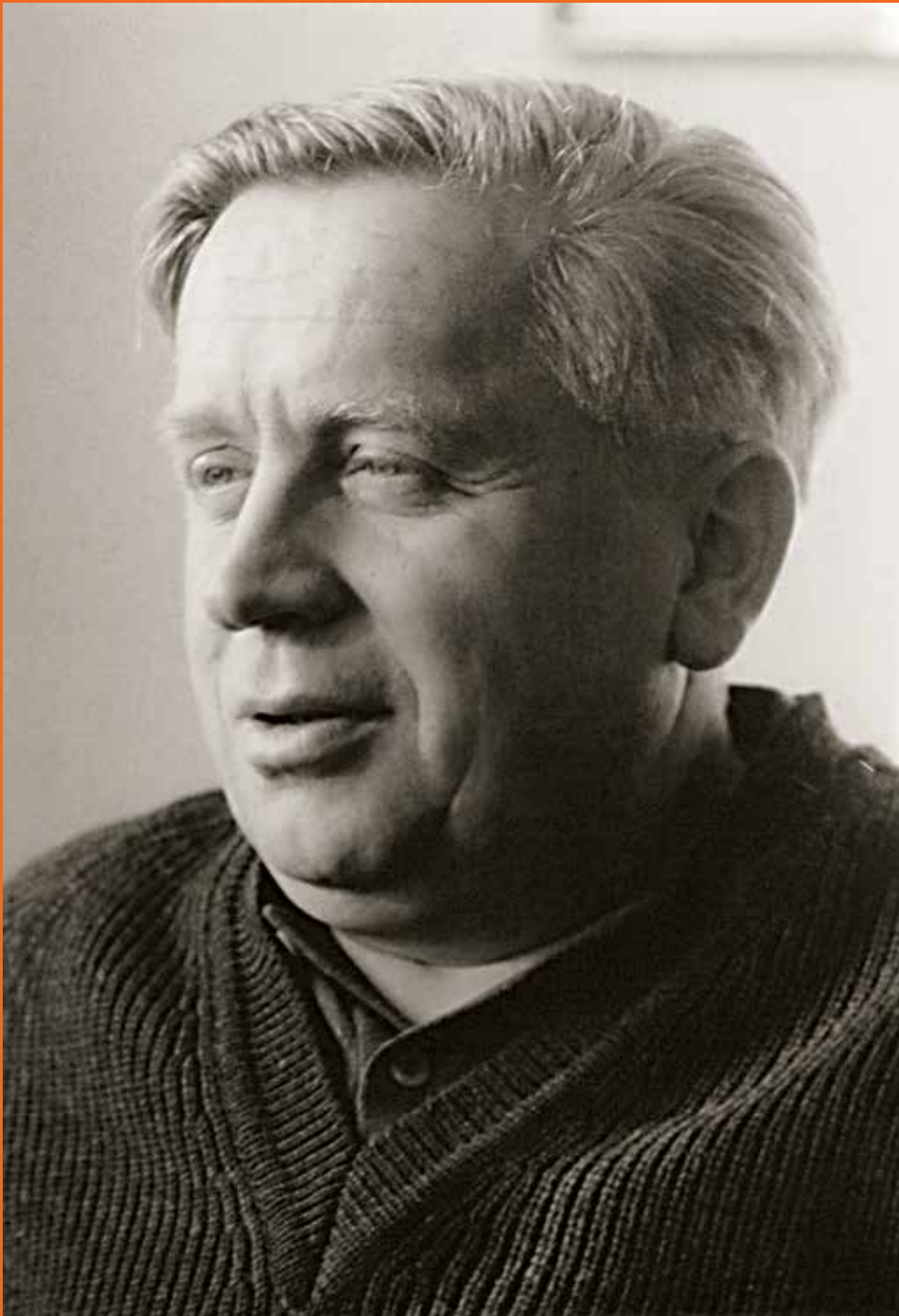

БАШТА
БРАНКОВОГ
ЖИВОТА

*Branislav Djukanović
u pripremi za izložbu
Kozara 23. VIII.
1970.
B. Jovanović*

29. OKTOBAR - 09. NOVEMBAR 2022. GODINE

Branislav Djukanović

БАШТА БРАНКОВОГ ЖИВОТА

Писати о Бранку Топићу није лак задатак, осим ако се не ради пуним срцем. Циљ ове изложбе је промовисање Бранкове личности и његовог књижевног дјела, школе коју је похађао и недавно обновљене Спомен-куће, у Хашанима.

Изложба „Башта Бранковог живота” у својој основној структури сачињена је од фотографија, документарне и историјске грађе, експоната из периода Бранковог живота и најстаријих издања књига, које нам је уступила Народна библиотека „Гирило и Методије” Приједор. Поред тога, на изложби је изложена макета родне куће Бранка Топића.

Чину отварања изложбе свој допринос даће и полазници сликарске школе Бориса Еремића. Радови инспирисани Бранковим стваралаштвом постаће саставни дио изложбе. Изложба настала у ЈУ Музеј Козаре има за циљ наставити свој пут широм регије, те таквим начином дјеловања подстицати промоцију универзалних вриједности које нам је Бранко, специфичним духом Крајишника, несебично поклатио. Изложбу ће употпунити и обраћање стручњака из области етнологије и књижевности, те драмско и рецитаторско извођење уз музичку пратњу.

Изложба је настала спонтано, игром околности коју сам прихватила објеручке, као нешто сасвим лично и моје. Настала је из жеље да се Бранку Топићу ода признање за све оно што нам је оставио, а тога је много. О Бранку ћу писати као о једном добром бићу које је неизоставно оставило својим радом велике трагове у нашим дјетињствима и животима. Заувијек урезане.

Ово су времена у којима би требало слиједити Бранков оптимистичан дух и приступ животу, традицији, његову борбу за обичног човјека и емпатију коју је носио цијелим својим бићем. Да се боримо за оне вриједности за које се Бранко Топић залагао, за љубав, љепоту живота и љепоту писане ријечи. Јер, какав је то живот без вриједности које је Бранко промовисао? Доброта којом је плијенио свијет око себе била је искрена и дубока, пуна емоција и жара. Можда је Бранко баш из тог разлога прерано сагорио у емоцијама које су га савладале.

Дужност ЈУ Матичног музеја Козаре јесте да чува и промовише богато књижевно наслеђе Бранка Топића.

Драјана Жујић, в. д. директора ЈУ Музеј Козаре

БИОГРАФИЈА БРАНКА ЂОПИЋА

(Хашани, 01. 01. 1915 - Београд, 26. 03. 1984)

Бранко Ђопић, српски писац, пјесник, сатиричар и академик, рођен је у малом подгрмечком селу, Хашани код Крупе на Уни. Након завршене ниже Учитељске школе, 1940. године дипломирао је педагогију на Филозофском факултету у Београду. Његов талент за писање откривен је веома рано. Почео је да пише још у основној школи, а захваљујући његовом плодноном књижевном опусу, сматрају га једним од најзначајнијих књижевника 20. вијека на овим просторима. Писао је приповијетке, романе, ратне пјесме и приче, као и приче за дјецу. Био је учесник Народно-ослободилачке борбе, као и уредник књижевних часописа за дјецу и одрасле.

Објавио је бројна дјела, а стваралачки рад започео је приповијеткама: *Под Грмечом*, *Борци и бејунци* и *Планинци*, у партизанској штампи објављује *Приче њартизанске* и *Оињено рађање домовине*, збирку пјесама за дјецу *Бојна лира њионира*, те дјела *Рајниково њрољеће*, *Сурова школа*, *Људи с рејом*, *Роса на бајонетима*, *Босонојо дјејињсјиво*, *Јежева кућица* итд. Међу његовим најпознатијим приповијеткама су

Доживљају Николетине Бурсаћа и *Башића сљезове боје* приповијетке су по којима ће Бранко Ђопић заувјек остати урезан у књижевности.

Бранко Ђопића сматрају утемељивачем српског романа. Написао је: *Пролом*, *Глуви барућ*, *Не ѡују бронзана сјражо*, *Осма офанзива*, *Делије на Бихаћу*, те романе за дјецу: *Орлови рано леће*, *Славно војевање* и *Бићка у злајној долини*.

Узоре је проналазио у Кочићу, Андрићу, Цанкару, Крлежи и руским писцима. Бранкова дјела преведена су на неколико страних језика. Био је цијењени члан САНУ и АНУБиХ.

Многа Бранкова дјела доживјела су екранизацију, попут дјела *Магареће године*, *Глуви барут*, *Мајор баук*, *Одумираће међеда*, *Орлови рано лете*, *Николетина Бурсаћ*, *Живјеће овај народ* итд.

Добитник је многих признања и награда, а неке од њих су: *Ракићева* награда, награда Српске академије наука, НИН-ова награда за роман *Не ѡују бронзана сјражо*, *Њејошева* награда, као и награда *Скендер Куленовић* коју је Бранко Ђопић добио прије 44 године на *Књижевним сусрећима на Козари*.

Бранко Ђопић, 1984. године трагично је окончао свој живот. Сахрањен је у Алеји заслужних грађана у Београду.

БРАНКОВИ ХАШАНИ

На падинама у подножју Грмеча, обронцима поносне планине, смјештено је питомо селце, звано Хашани. Село вриједних, поштених и добрих људи, у свако доба спремних дочекати и угостити путника намјерника. Село по којем и даље лете чудни предмети, гдје су баште и даље сљезове боје и гдје се још увијек грабљама лови Мјесец. Поткива се мачак и рађа се на стотине других смицалица.

Село у којем је рођен и одрастао славни књижевник Бранко Ђопић, како би његови земљаци поносно рекли „свјетског гласа” и ту нису погријешили. Више од 150 Бранкових остварења преведена су на бројне свјетске језике. Ово питомо и мирно село расадник је културе, јер поред Бранка изродило је и друге умјетнике, Рајка Бундала и Ђурађа Ђуру Маринчића.

Све оно о чему је Бранко писао, у Хашанима, селу ријека, потока, воденица, и даље стоји пркосећи времену. Реплика дједа Тришиног мли-

„И како њада, њако и до данашњеї дана: сїоїм расїеїї између смирене ћегове ваїрице, која њосїојано їоруца у ѡамној долини, и сїрашної бљешїавої мјесечевої њожара, хладної и невјерної, који расїе над хоризонїом и силовїто вуче у нейознаїто.”

на, на потоку Калин, уз звуке млинског камена и воде новим генерацијама говори о мачку Тоши, млинару Триши и пољару Лијану. Мала ада, повезана мостићима приуштиће свакоме лијеп одмор, уз жубор потока. Нигдје као овдје не чува се успомена на баште сљезове боје. С питомих брда неријетко се чује пјесма чобанице, која уз преслицу чува своје стадо, док с друге стране, оне с Грмеча, одзвања звук фруле усамљеног чобана. Додуше, некада је баш тако много чешће било. Мир и безграничну љепоту подгрмечког краја открили су учесници књижевне колоније „Ријека мисли”, који четрнаест година посјеђују Хашане, те стварају нове приче, пјесме и дјела.

Реплика куће нашег књижевног великана и учионица на отвореном биће довољан показатељ сваком путнику да исприча причу о Бранку Ђопићу. Хашани, једанаест километара удаљени од општине Крупа на Уни, којој припадају и 35 километара удаљени од Новог Града. Сачувани од заборава и модерне људске цивилизације, наше су чудо и наше чедо.

Хашани, понос свих нас, а док је нас биће и Хашана.

Срећко Марчеїа

„Трејери суза... Ту је школа била, а сад – гроб ситишан у њрољеће рано.
Под мрким зидом њујује дјејињсиво, дјејињсиво моје – бомбардовано...”

„Минуло је од њих
невеселих дана већ скоро
џола вијека, дјед а давна
нема на овоме свијету, а
ја још ни данас њосијурно
не знам какве је боје сљез.
Знам само да у њрољеће
иза наше њошамњеле
башњенске ојраде њросине
нешњто њујко, њрозрочно
и свијетло ња њи се
њросњто њлаче, иако не
знаш ни шњта ње боли
ни шњта си изјубио.”

*„Најмлађи, цвећајте бујно у младом њролећу своме.
Наша вас земља љуба у крилу слободноме.“*

„Тога њоднева је био њолико удобровољен да ме је навече чак и у млин њовео. До дуџо у ноћ сједјели смо на млинском њраћу и њледали у њун мјесеи, нас двоје, велика и мала бена, а около су крекеѡале жабе ѡа уз ѡу крекеѡаљку ниси знао јеси ли још на земљи или заједно с мјесецом рониш кроз расѡерјане навѡљке облака.”

*„Читаве ноћи небом се скићам, иде ли је звезда најлејша, њићам,
док модру зору не зову њејли, а кад је нађем, кући је носим нек
мојој мами у сегој коси вечери сваке свејли...”*

Branko ĆOPIĆ čita svoje stihove na Kozari

NAGRADA „SKENDER KULENOVIĆ” BRANKU ĆOPIĆU

● Večeras, na književnim večerama u tzv. i kulturno-narodnoj manifestaciji, održanoj potkovaarskih kultura, uručuje Nagradu Branku Ćopiću bavi stihovima i pjesmama od autorstva i predložila: našeg u Matičkom domu u Ljubor.

Književna večerina, u čijem okviru organizirana je i manifestacija, održana je u Matičkom domu u Ljubor. Na književnim večerima u tzv. i kulturno-narodnoj manifestaciji, održanoj potkovaarskih kultura, uručuje Nagradu Branku Ćopiću bavi stihovima i pjesmama od autorstva i predložila: našeg u Matičkom domu u Ljubor.

U izdanju
KNJIŽEVNE
OMILJENE
PRIJEDOR

Naš gost

Branko Ćopić

*Kad objavim svoju knjigu, svi
ulozim u ludost svega najljepšeg svijeta.
Kada mi sve neka: od majmuna
do vasionovog broda i jom... mi, ma
ne misli!*

*Konja kao lav i mene kao
vau, obično sedim, prečacu ma
dve na kćerke i sestice iznad
kamei rožaka majmuna.*

KBoj Branko Ćopić

Danas je, na našu radost, omiljeni Branko Ćopić na Kozari. Sutra će, s ostalim književnicima, govoriti svoje stihove, a prekosutra u pošne, u ljubiskom domu kulture, primice književnu nagradu „Skender Kulenović”

Драјана Жујић, в. д. директора ЈУ Матични музеј Козаре, рођена је 1989. године у Приједору. Филолошки факултет завршила је на Универзитету у Бањој Луци, одсек за српски језик и књижевност, гдје је тренутно апсолвент мастер студија. Као наставник и професор српског језика и књижевности радила је у бројним основним и средњим школама у Приједору. Аутор је и организатор бројних школских манифестација. Организатор је изложбе посвећене пријевремено рођеној дјечи „Мрвице”, одржаној 2021. године у Галерији „Сретен Стојановић”. Током протекле деценије била је ангажована као уредник и новинар у медијима, а дугогодишњи је организатор и учесних хуманитарних акција.

Залаже се за промоцију потковаарске традиције и обичаја и бави се ручним радовима, првенствено везом.

БАШТА БРАНКОВОГ ЖИВОТА

29. октобар - 09. новембар 2022. године

Почетак манифестације: 19.00 часова

УЧЕСНИЦИ

ВОДИТЕЉ: Бранко Радиновић
Драгана Жујић, в.д. директора ЈУ Музеј Козаре,
аутор манифестације/изложбе посвећене Бранку Ћопићу
и његовом родном селу, Хашанима

КАЗИВАЋЕ: Музејски савјетник, Владимир Ђукановић, етнолог,
радио је у области Хашана и посвећен истраживању
грађе везане за Бранка Ћопића

РЕЦИТАТОР: Милица Драгић
Марко Шалабалија

ДРАМСКИ УМЈЕТНИЦИ: Срећко Марчета
Жељко Касап

ПИСЦИ: Срећко Марчета
Анела Сејарић Вујиновић
Николина Миливојша

МУЗИЧКА ПОДРШКА МАНИФЕСТАЦИЈЕ: Василије Ракановић

ФОТОГРАФИЈЕ: Игор Мотл

АУТОР МАКЕТЕ СПОМЕН-КУЋЕ БРАНКА ЋОПИЋА: Здравко Грбић
водителј креативне радионице „Инидеја”

ОРГАНИЗАЦИОНА ПОДРШКА МАНИФЕСТАЦИЈЕ:

Министарство просвјете и културе
Републике Српске

Народна библиотека
„Бирило и методие” Приједор

Издавач: *Музеј Козаре Приједор*; За издавача: *Драгана Жујић, директор*
Умјетнички савјет Музеја Козаре: *Алекса Милић, Андреа Крнешић, Борис Еремчић,*
Драган Тошић, Игор Мотл; Поставка изложбе: *Алекса Милић и Никола Дабич*
Техичка реализација изложбе: *Синиша Тимарац* Графички дизајн: *Зоран Соковић*
Штампа: *Графички атеље „ГРАФИТ” Приједор*; Тираж: *150 комада*